

Ontvangen vragen en signalen – versie 3 november 2020

Om meer tijd over te houden voor het goede gesprek, is afgesproken dat iedereen zijn/haar vragen en signalen mailt naar 5.1.2e@minvws.nl en 5.1.2e@nji.nl. Het programmasecretariaat bundelt elke dinsdagmiddag de ontvangen signalen en stuurt deze mee met de agenda. Het NJI zorgt voor beantwoording van de vragen in de geest van de bedoeling van de regels; bij twijfel legt het NJI de beantwoording aan (enkel van) deze groep voor.

Signaal vanuit IGI (5.1.2e):

We hebben als IGI het signaal gekregen dat scholen het beleid hanteren dat externen niet worden toegelaten tot de school, waarbij sommige scholen de JGZ ook tot de externen rekenen. In die gevallen kunnen de eerste corona golf veel kinderen met een zorgvraag die nu nog op de reguliere kinderopvang zitten, maar beter af zijn in een andere instelling niet terecht kunnen. De wachtlijsten lijken in rap tempo hoog op te lopen. Kinderen krijgen zij niet de juiste hulp of kunnen niet doorstromen naar de hulpverlening.

Vraag is of jullie dit signaal herkennen / dit kunnen nagaan en eventueel hierop actie kunnen ondernemen.

Signaal vanuit SZW (5.1.2e)

Vanmorgen spraken wij met een aantal kinderopvangorganisaties. Zij gaven aan dat ze merken dat sinds de eerste corona golf veel kinderen met een zorgvraag die nu nog op de reguliere kinderopvang zitten, maar beter af zijn in een andere instelling niet terecht kunnen. De wachtlijsten lijken in rap tempo hoog op te lopen. Kinderen krijgen zij niet de juiste hulp of kunnen niet doorstromen naar de hulpverlening.

Signalen vanuit AKJ (5.1.2e)

Wij krijgen de afgelopen tijd specifiek over pleegzorg met name de vraag van pleegouders: "in hoeverre moet ik, als pleegouder in een risicogroep (verhoogde leeftijd of kwetsbare gezondheid) meewerken aan een omgangsregeling tussen mijn pleegkind en zijn/haar biologische ouders".

Het gaat dan vaak om een omgangsregeling die door de rechter vastgesteld is. Wij geven aan dat zij zich daar in principe aan moeten houden maar uiteraard in overleg kunnen met de ouders en betrokken jeugdbeschermers om te zoeken naar alternatieven. In de gevallen die ons bereiken hebben pleegouders dat al geprobeerd, maar zegt de jeugdbeschermers: je moet meewerken. Hierin lopen zij dus vast in hun angst voor eigen gezondheid en de het belang van kinderen om hun ouders te kunnen blijven zien. Vooral nu we nog een lange tijd hiermee te maken hebben, wordt dit weer urgenter voor pleegouders in een risicogroep. Wij wijzen deze pleegouders op jullie website, maar een collega gaf aan dat deze specifieke pleegouder(s) zich niet herkennen in de informatie. Er staat bijvoorbeeld wel informatie over bezoek aan pleeggezin en omgangsregeling door de rechter vastgesteld, maar daar zie ik dan niet weer de link met een pleeggezin.

Toegang tot en voor de vertrouwenspersoon in coronatijd

Tijdens de stuurgroep van 15 oktober jl. heeft het AKJ benoemd dat er signalen zijn van gezinshuizen en instellingen die de vertrouwenspersonen niet toelaten, dan wel van plan zijn dit te beperken vanwege aangescherpte coronamaatregelen. In de tijdelijke corona wet, waar de Eerste Kamer recent mee heeft ingestemd, en in de behandeling hiervan, is gesproken over de toegang van de CVP (cliëntenvertrouwenspersoon Wet zorg en dwang) tot cliënten in coronatijd. Minister De Jonge heeft hierover het volgende gezegd: "Dan de cliëntvertrouwenspersoon. Moet die wel of niet worden toegelaten op locatie? Ja, die moet worden toegelaten op locatie. Jazeker, dat geldt voor toegang op locatie en toegang tot de persoon. Overigens heeft de inspectie daarop toe te zien, dus als u daar voorbeelden van heeft dan is dat eigenlijk iets waar de inspectie mee aan de slag zou moeten. Want op grond van de Wzd is dat recht er gewoon." (Zie meegestuurde bijlage voor meer informatie). Hetzelfde geldt voor de cliënten van de Jeugdwet. Ook zij hebben recht op een vertrouwenspersoon en vrije toegang daartoe. Tevens is de vrije toegang van de vertrouwenspersoon tot Jeugdwet cliënten wettelijk vastgelegd.

Het AKJ ziet graag dat het ministerie van VWS of minister De Jonge bevestigt dat hetgeen hij gesteld heeft t.a.v. toegang van de cliëntenvertrouwenspersoon tot de cliënt in tijden van corona, ook geldt voor de vertrouwenspersoon jeugd. Dit helpt de vertrouwenspersonen om daadwerkelijk toegang te krijgen tot

instellingen en gezinshuizen waar cliënten verblijven en zodoende de toegang tot de vertrouwenspersoon voor deze kinderen te realiseren.

Ook heeft het AKJ enkele signalen ontvangen van (disproportionele) quarantaine maatregelen. Zowel van het mogelijk beperken van de toegang van/ tot de vertrouwenspersoon als de quarantaine maatregelen heeft het AKJ een aantal voorbeelden op een rij gezet. Deze voorbeelden zijn van de afgelopen 3 weken. Het AKJ vraagt aandacht voor deze signalen.

1. **Gezinshuizen houden vertrouwenspersoon buiten de deur of zeggen dat te gaan doen**
 - a. Mail van gezinshuis aan vertrouwenspersoon: *"Helaas is het op het moment zo dat we geen bezoek mogen ontvangen op locatie vanwege de aangescherpte coronamaatregelen."*
 - b. Ik heb vanmiddag twee gezinshuizen staan, waarvan een huis heeft aangegeven liever geen bezoek te ontvangen. Of nou, ze gingen er van uit dat ik gezien de maatregelen het bezoek zou verplaatsen of digitaal zou vormgeven.
 - c. Van een gezinshuis te horen gekregen dat, als de ontwikkelingen rondom Corona zo door blijven gaan, ze mij niet willen ontvangen voor een bezoek. Argument hiervoor is dat als 1 van de gezinshuisouders ziek wordt het hele huishouden plat ligt, het verschil tussen een gezinshuis en een groep was volgens dit gezin de kwetsbaarheid.
 - d. Gezinshuis geeft aan geen toegang te verlenen tot de kinderen voor de vertrouwenspersoon. Er wonen meerdere kinderen met een medische aandoening en die tevens ook te jong zijn om de anderhalve meter regel te begrijpen. Zij hebben alleen aangegeven dat zij zoveel mogelijk het contact met volwassenen beperken. Het is mij niet duidelijk of de gezinsvoogd/hulpverleners en ouders hier ook onder vallen.
2. **Instellingen houden vertrouwenspersoon buiten de deur of zeggen dat te gaan doen**
 - a. Instantie ontvangt geen bezoekers van buitenaf op de groepen zelf. Wel in buitenruimte of aparte spreekkamer. In voorjaar bleek dat dat voor contact met jongeren niet goed werkt: jongeren komen naar vp als ze zien dat ze er is.
 - b. Organisaties weten niet zeker of de bezoeken van de vertrouwenspersonen wel door kunnen gaan, omdat zij liever geen bezoeken van 'buitenaf' willen hebben.
 - c. Instelling x heeft aangegeven dat er sinds dinsdag, n.a.v. verscherpte corona-maatregelen, geen extern bezoek meer op de groep mag komen. Waaronder dus de (C)VP. Groepsbezoeken vinden digitaal plaats; telefonisch of via beeldbellen.
 - d. Groepsbezoeken bij instelling y zijn zeer last minute zijn afgezegd. De reden is niet bekend, dus daar wordt met spoed contact over gezocht met de leidinggevende.
 - e. Bij één instantie wordt er geen bezoek meer ontvangen op de groepen zelf. Dit was mij eerst niet helder, omdat ik had begrepen dat alle externe bezoekers op de gehele locatie niet meer welkom waren. Nu is het zo dat bezoekers met de kinderen en jongeren buiten of binnen in een aparte ruimte zitten. Bezoek is op de groep zelf is dus niet welkom. Dit is niet vanwege een tijdelijke quarantaine o.i.d., maar vanwege interne aangescherpte coronamaatregelen (eigen beleid). Verder mogen kinderen wel gewoon contact met hun ouders hebben, daar kunnen ze gewoon naartoe gaan. Bij droog weer probeer ik buiten te zijn, maar het is voor het contact met de jongeren ook belangrijk dat ik mij gewoon op de groep zelf kan bewegen.
3. **Quarantaine maatregelen**
 - a. Een open groep waarbij een jongere was weggelopen. Ze wisten niet met wie ze in contact was geweest en hierdoor 48 uur in quarantaine is gezet voor het weggelopen.
 - b. Jongeren in de gesloten jeugdhulp die in quarantaine moeten, worden daarvoor op een andere groep geplaatst. Op het moment dat er meerdere jongeren zijn wordt de tijd verdeeld dat ze op de groep aanwezig mogen zijn en krijgen ze 1 op 1 begeleiding. Maar als er veel jongeren in quarantaine zitten dan betekent het in de praktijk dat jongeren veel tijd op hun kamer doorbrengen (in feite een beperkende maatregel afzonderen). Dit voelt als een straf/consequentie en is niet wenselijk.
 - c. Gisteren was ik op de groepen en daar trof ik een jongere die in quarantaine zat in afwachting van een test. Maandag aangevraagd, pas plek op donderdag en dan nog 2 dagen wachten op de uitslag. Dus die weten nu al dat ze zoveel dagen in quarantaine op haar eigen kamer moet zitten. De vraag van zowel groepsleiding als jongere(n) was of er niet sneller getest kan worden op jongeren in instellingen, omdat ze daar niet voor niets zitten en de depressieve klachten toenemen als je in afzondering zit.